

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliclu.**

Sumarul:

Agricultura în primejdie. — Cehoslovacia. — Justiția Fiscală. — Academia de agricultură, Cluj. — Anteproiectul noului Codice de Comerț al României. — Jurisdicțiune: Calitatea de comerciant. Posesorul cambiei în alb ca terță persoană. — Cronică: Orele de oficiu și de cassă la „Albina” Sibiu. Astra Cinografică s. a. pentru industria de filme și cinema în Sibiu. Producțiunea minieră a României în 1927. Replătirea sumelor depuse la Cassa de păstrare postală ungară. Stațiunile balneare Ceho-Slovaec. Incesările și cheltuielile statului. Aglomerare de capitaluri la băncile franceze. Emisiunile de împrumuturi la New-York. — Cursul Valorilor la București.

Agricultura în primejdie.

Agricultura, principala noastră ramură de activitate și de producție, izvorul cel mai însemnat de bogăție al țării, de care a depins întotdeauna și bunăstarea tuturor locuitorilor săi, e din ce în ce mai amenințată. Altădată cantitățile enorme de cereale ce se transportau în cargo-boturi până la Anvers și Hamburg sau cele ce se scurgeau în șleपुरi pe Dunăre, făceau să se încline destul de simțitor balanța comerțului nostru extern, favorabilă exportului. Nu tot așa stau lucrurile și acum după războiu, când din cei 10 ani agricoli se poate spune că numai doi au fost mai rodnici și că am fost siliți, deși fără agricolă cum ni se spune, să importăm cereale de aiurea. An de an s'a sperat într'o recoltă mai îmbelșugată, cu ajutorul căreia agricultorul să-și poată achita din datorii sau în cazul cel mai fericit să-și mai facă îmbunătățiri; iar statul însuși să-și consolideze finanțele.

Recolta anului acesta, care se prevedea a fi bună, nu ne oferă decât un an agricol mediu. Dacă oarzele sunt bune, grâul ne oferă o recoltă mai puțin decât mijlocie, deși ea niciodată calitativ

prezintă o întreagă gamă, dela o producție supraabundentă în unele părți, la o producție deabia să se poată scoate sămânța în alte regiuni. Recolta porumbului, care, orice s'ar spune, formează încă hrana de căpetenie a majorității locuitorilor, e mediocră anul acesta. Se spune că în unele regiuni porumbul a ajuns mai scump decât grâul.

În primii ani de după războiu, deși improprietăți, unii dintre săteni, mai ales cei din apropierea porturilor și a orașelor mai mari, s'au lăsat de agricultură și au început să practice cărașia, care în acel timp era mai rentabilă, dat fiind situația de pe atunci a C. F. R. Desigur că aceste elemente sunt pierdute pe veci pentru agricultură, dupăcum nu se mai poate conta pe numărul destul de important de tineri, cari plecați dela sate, prin învățatură își formează apoi alte cariere. Recoltele slabe și prețul scăzut a produselor agricole dacă vor mai continua, vor pune pe mulți proprietari rurali și dintre cei mai mari, în situația nenorocită de-a lichida, de-a se desface de tot și a-și căuta alte profesii mai norocoase și rentabile. Într'o regiune bântuită cu furie de secetă, mai mulți mari proprietari rurali, singurii cari de altfel pot lucra pământul mai rațional și mai intensiv, îmi spuneau în vara aceasta că, atunci când ar mai fiinea și pe mai departe aceiași atmosferă vitregă, fără ploi și aceiași situație politică-financiară, nu le mai rămâne decât să lichideze. Au fost ani când nu și-au putut scoate nici sămânța. S'au împrumutat și au încercat și în anii următori, cari nici aceștia n'au fost mai norocoși.

Reușita agriculturii depinde în bună parte de timp sau mai bine zis de con-

dițiunile atmosferice. Recoltele slabe ale anilor postbelici se datoresc în primul rând timpului nefavorabil pe care l-au avut semănăturile. Producția redusă s'a explicat de unii prin faptul că provinciile alipite dau o cotă mai mică pentru export. Cantitatea disponibilă pentru export s'a redus însă mai mult nu din motivul arătat mai sus, ci, în primul rând din cauza anilor secetoși și apoi prin fărâmițarea și trecerea proprietăților mari în posesiunea țăranilor. Consumul grâului în țară a crescut deasemenea după războiu. Să nu se uite și descurajarea agricultorilor, cari nu știau cum și când să-și mai vândă produsele din cauza fluctuațiunii Leului și a taxelor vamale.

A doua cauză este lipsa de cunoștințe profesionale ale agricultorilor, ne gândim la marea masă a plugarilor-țărani, cari nu cunosc agricultura decât atât cât au putut învăța dela părinții lor. Greșit se spune că în plugărie nu-i nevoie decât de cunoștințe practice. Acestea evident sunt de mare însemnătate, dar nu mai sunt suficiente, nu mai sunt corespunzătoare timpului și mai ales în actuala epocă de ani secetoși și în țara noastră unde îngrășarea pământului se face superficial. E absolut necesar ca învățământul agricol la noi să fie reorganizat și dezvoltat pe baze cât mai noi. Trebuie ca plugarii să fie convinși de necesitatea învățământului agricol și să-și trimeată fiii la aceste școli; iar după terminarea lor să se înapoieze pentru a continua la rândul lor agricultura pe baze științifice. Camerile agricole a căroro înființare a fost binevenită, au un rol covârșitor în promovarea intereselor agriculturii în general și la noi în special, educarea într'un sens cât mai larg a țăranului român. Nu putem pierde vremea cu nimicuri și bagateliza această instituție prin alegerea membrilor după considerațiuni politice, vârstă sau situații moștenite. Insist asupra educației țăranului, pentru că e singura cale pe care se poate ajunge la dezvoltarea spiritului de solidaritate, care cu timpul ne-ar putea da mari asociațiuni (obștii) rurale, asociațiuni cari ar fi singurele în măsură să lucreze pământul rațional, să contracteze ușor împrumuturi, să introducă motocultura, să facă lucrări de irigațiuni și îngrășări de terenuri și în fine să procure cele necesare direct, precum și să

desfacă în condițiuni cât mai favorabile produse selecționate și de calitate superioară.

Statul prin grija sa de-a face să se respecte legile n'ar trebui să mai admită defrișări, din contră ar trebui să se îngrijească de împăduriri noi. Deasemenea atunci când camerile de agricultură se vor bucura de suficientă garanție morală, vor trebui să inițieze și aducă la îndeplinire, mai ales în regiunile bântuite constant de secetă, lucrări de canalizare și irigațiuni.

O chestiune de mare însemnătate în agricultură o formează creditele sau finanțarea agricultorilor. Dacă industria recurge mai întotdeauna la credite, de agricultură s'ar putea spune că nu poate trăi fără credite. Deși în industrie produsele se destac pe serii și în mod aproape permanent, necesitând împrumuturi pe termen lung, cu atât mai mult în agricultură, unde în general produsele se desfac într'o singură epocă a anului, avem lipsă de credite cât mai lungi. De aici vin greutățile în finanțarea agriculturii. Împrumuturile în cont-curent ale agricultorilor nu pot prezenta mișcare. Scontul cu acoperire ipotecară cu termene de 90—100 zile e prea costisitor și incomod pentru aceștia. Vedem că Banca Națională a României recomandă băncilor să sconteze agricultorilor și la 180 zile, în schimb să reducă la toți ceilalți clienți la maximum 100 zile, obligându-se să primească din acestea cambiile în reescont. Prea puțin. Rentabilitatea în agricultură, considerată pe o serie de ani, fiind mai redusă comparativ cu alte ramuri de activitate economică, împrumuturile agricole nu pot suporta o dobândă prea mare. Și totuși agricultura trebuie nu numai finanțată dar și ajutată. Numai statul ar putea face această operă, prin crearea unei instituții mari, bine condusă, care prin resurse proprii — cam greu — sau prin împrumuturile însemnate externe, garantate cu ipotecile însăși ale instituției, ar fi în măsură să ofere împrumuturi lungi și cu o dobândă cât mai redusă. Pe cale particulară, afară de finanțarea curentă a băncilor, s'ar putea înființa societăți de credit agricol pe regiuni cu organizație specifică, din inițiativa unui număr cât mai mare de bănci din regiunea respectivă.

Dacă sunt țări în cari agricultura ocupă un loc secundar în economia națională și cu toate acestea se fac sacrificii enorm de mari pentru acest ram, cazul Angliei și Germaniei, țări industriale, cu atât mai mult se impune pentru noi să dăm toată atenția și locul ce-l merită acestei ramure de producție.

Sibiu.

I. N. Bratu.

Cehoslovacia.

— Aspecte economice. —

Trecând granița la Halmei întri în Pod Carpatska Rus. Rutenii acestui ținut s'au alăturat la Ceho-Slovacia condiționat. Peste tot pe lângă limba cehă, vezi afișate și cirilele rusești. Limba ungurească se aude foarte puțin și domol. Angajații căilor ferate, servitorii de prin gări nu vorbesc decât limba cehă. Cu toate acestea un agent comercial din Bohemia îmi spunea că în timpul din urmă, ungurii sunt cam îndrăsneji. Pământul acestei provincii pare a fi foarte sărac. Cu toate acestea întinsele grădini cu vii de pe dealurile aflătoare dealungul căii ferate, lasă impresii foarte plăcute. Dealurile fiind răpoase viile sunt plantate pe trepte de pământ susținute de ziduri de piatră. Viile sunt foarte bine îngrijite. Tot șirul de vii au o înfățișare, par'că ar fi o proprietate.

La fosta Sátoraljaújhely, linia ferată atinge granița ungară. În jurul acestui oraș se arată câmpii extinse cu sămănături. Peste tot — de altfel ca și la noi — porumbul se arată complect compromis. La Kosice la ora 8 seara am intrat în munți cu brazi. Dimineața la revărsatul zorilor tot printre brazi eram. Abia pe la ora 5 am eșit iar la câmpie. Pământul este foarte frumos, bine îngrijit, cam deluros. În afară de grâu nu vezi decât plante industriale. Stând de vorbă în tren cu lumea călătoare, toți dau semne de mulțumire. Condițiunile de trai sunt prielnice. Industria este bine ocupată, chiar și a lemnăritului. Un agent comercial — neputând face ispravă la noi în Sighetul Marmației — a trecut la Beregszász și susținea că-i merge foarte bine. Povestește, că guvernul lor face sforțări enorme pentru promovarea comerțului.

La ora 8 dimineața am ajuns în Praga. Nu am prea avut vreme să umblu mult în dreapta și 'n stânga. Ca totuși să văd locurile mai însemnate ale orașului am făcut „Rundfahrt“-ul de 4 ore cu autobuzul. Am văzut întreg orașul. Ne-am oprit să vizităm în interior primăria veche, zidită la anul 1383, palatul Wallenstein și cetatea unde locuiește președintele Masarik. Vezi lucruri de artă splendide, toate având trecut istoric. Călătoriile acestea sunt o adevărată propagandă patriotică. Peste tot îți se arată cele mai înălțătoare epizoade din istoria Boemiei. Totul vorbește numai despre suferințe și jertfe omenești. Mari lucrări sau mai bine zis cercetări istorice sunt în curs în cetate, în Catedrală și în partea veche, clădită în sec. al 9-lea. Acestea au suferit mari schimbări în decursul timpului. Pentru a se afla și apoi readuce la forma lor originală, s'au sgăriat toate zidurile, s'au făcut săpături subterane. Toate aceste lucrări se fac în vederea comemorării de 1000 ani a uciderii Sf. Venzel, care va avea loc în anul viitor. Cu mare mândrie ne-au purtat print'un

cartier de vile zidit din nou pe întindere imensă dela rășboiu încoace. Ne-a arătat casa dlui Dr. Beneš și a dlui Kramarz „președintele democrației naționale ceh“. De fapt vezi spirit democratic larg peste tot, însă dominat de patriotism și naționalism ceh.

Traitul în Praga nu pot zice că-i mai estin ca în București. Meniurile sunt între 7—10 Kc. Ca să te ții de ele, trebuie să fi cam strâmtorat de parale. Dealtfel de acestea găsești și în București. A la carte mâncând plătești mai mult ca în București. Hotelurile și tranvaiele sunt la fel ca în București, în schimb trăsuri, automobile, cafele, fructe și toate celelalte nimicuri sunt mai scumpe. Încălțămintele sunt evident mai estine. Deasemenea este mai estină îmbrăcămintea și albiturile, însă ca să cumperi bine, trebuie să fi cunoscător.

Am vizitat principalele artere în care pulsează viața economică a Ceho-Slovaciei:

Bursa de efecte. Este o instituțiune corporativă autonomă, înființată în fosta Monarhie. Funcționează după sistemul bursei din Viena, având aproape aceleași statute și organ de lichidare a operațiunilor.

Bursa din Praga are circa 530 membrii, iar la cotă sunt admise:

138 hârtii cu dobândă fixă și

112 acțiuni.

Negocierea se face de către agenți oficiali. Orele de bursă sunt:

11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ în fiecare zi de lucru.

Se fac transacțiuni: cassa, cu lichidare săptămânală și cu lichidare per ultimo.

Pe lângă hârtii de valoare, se mai negociază în bursă: zahăr.

În anul 1927 virimentul afacerilor a fost:

la afaceri săptămânale 898.000 încheieri în valoare de 13 $\frac{1}{2}$ miliarde Kc.

la afaceri per ultimo 92.000 încheieri în valoare de 1 $\frac{1}{2}$ miliarde Kc.

Negocierea pr. ultimo se face în 4 hârtii.

La începutul anului 1926 guvernul a pus la ordinea zilei rectificarea bilanțurilor vechi cari cuprindeau cifre reprezentând K antibelice și Kc postbelice, în bilanțuri de stabilizare. Aceasta din mai multe puncte de vedere și anume: a fixării juste a impozitelor, ca amortizările admise de legea impozitelor să fie în raport drept cu valoarea reală a obiectelor din cari s'a făcut amortizarea. Prin noua lege cadrele bilanțelor vechi nu s'au schimbat de loc, deoarece ea prevede reevaluarea numai a capitalurilor stabile de investițiune ca: case, terenuri, mașini, instalațiuni (bunuri de producțiune), rămânând toate celelalte posturi neschimbate (și acțiunile). Compunerea acestor bilanțe este facultativă, ultimul termen este anul 1931. Criteriile pentru construirea acestor bilanțuri sunt:

I. Evaluarea nouă a obiectelor să se facă la prețul de pe piață a zilei, care coincide cu data bilanțului de redeschidere.

II. Plusvaluta se va trece la capital sau la un fond de rezervă nou deschis și este inalienabilă timp de 15 ani.

III. Eventualele pierderi se descriu din fondul de rezervă, sau capital.

IV. Plusvaluta realizată, precum și toate speșele avute, sunt scutite de impozit.

Cu toate că această lege s'a promulgat abia la 1/VII 1927, bursa încă din anul 1926 a început revalorizarea acțiunilor. Dau aici tabloul celor mai de

seamă acțiuni spre a se vedea în ce proporție s'au revalorizat.

	925	926	927	927	928	Hom.	Div.
	30/VI	31/XII	30/VI	29/XII	17/VI	Kc	Kc
Zsivnostenska Banca . . .	363	362	422	530	541	200	24
Banca Națională	—	—	3650	6500	6420	100	255
Rafineria de zahăr Nestomitz	1685	1860	2710	2680	1240	400	—
Indust. Morilor Prag	505	605	700	1040	1090	400	40
Fabrica de bere Pilsen	685	785	1030		1200	400	—
Exp. de cărbuni din nordul Bohemiei	1470	2300	3000	3465	2800	400	100
Uzinele Poldi Hutte	434	507	595	707	759	400	32
Uzinele Scoda	640	697	919	1215	1250	320	50

În afară de bursa de valori și zahăr, Praga mai are și o bursă de produse, în care se negociază articolele de mai jos.

Aceasta este o corporațiune autonomă, fondată la 1894 pe baza legii din 1875. Comitetul bursei conduce afacerile administrative prin biroul secretariatului. Membrii sunt: comercianți, industrii agricole, reuniuni adricole și agricultori. Are 6 agenți oficiali pentru produse și 3 pentru lemne.

Ore de târg: Lemne:	Luni	10 1/2—12
Producte:	Luni	1 1/2—4
	Marți	8—2 a. m.
		1 1/4—4 p. m.
	Vineri	9—11

Cea mai mare circulație o face în porumb, atingând anual peste 30.000 vagoane. Din România numai Cernăuți au legături cu această bursă în: porumb, ovăs, nuci, făină. Agenți oficiali, cari lucrează cu Cernăuți sunt: Alois Rinder & Co. și Carl Gehorsam. Și se poate scrie pe adresa bursei: Prazske Plodinové bursy, Praha, Havlicskovo nam.

Dau mai jos ultimele prețuri ale produselor mai importante în Kc/100 Kgr.

Prețurile variază după calitate.

Grâu 196—210, seară 197—202, orz 190—200, ovăs 180—192, porumb 184—185.

Linte 320—520, mazere 500—750, fasole 200—225

Semințe de rapiță 290—300, de muștar 350—380, de mac 580—700, de in 260—310, de cânepă 360—380, de chimin 650—700, de trifoi 525—1400.

Cris 350—355, făină de grâu 180—335, de seară 175—325.

Prune uscate 200—500.

Ouă 44—46.

Saci 3.50—11.

Halele și târgurile orașului Praga. Orașul are 3 hale de târguri închise și 16 târguri în liber. Formarea prețurilor este absolut liberă. Direcțiunea târgurilor exercitând control numai din punct de vedere sanitar, calitativ și de curățenie.

Piața se aprovizionează cu:

Ouă, brânză din: țară, Polonia și Rusia.

Verdețuri din jurul orașului Praga.

Unt: intern și Danez.

Prune: Slovacia și Jugoslavia.

Struguri: Italia, Jugoslavia, Danemarca, Ungaria, Slovacia.

Mere: Intern, Ungaria, Jugoslavia, America, Australia.

Nuci: România.

Paseri: fără import.

Marfa adusă pe piață se trece destul de ușor.

În anul 1927 au intrat în târguri căruțe și automobile: cu verdețuri 19712, cartofi 793, varză 2149,

fructe 2810. Marfa adusă cu trenul și în coșuri nu se cuprinde în aceste date.

Dăm mai jos prețul produselor mai importante în Kc/1 Kgr. sau buc.

Prețurile variază după calitate.

Carne de vită: 7—18, muschi 18—30, de vișel 10—32, de oaie 12—18, de porc 15—18, afumată 16—24, șuncă 23—40.

Vânat: căprioară 14—26, epuri buc. 6—50, potârnică 8—12, fasan 12—28, rațe 14—22.

Paseri: găște Kgr. 15—24, găini 12—35 buc., rețe 25—48.

Untură de găscă 20—24, unt 22—28, lapte 2—2.2 l.

Untură de porc 17—25, americană 14.50—15.20, slănină 20—24.

Ouă —.70 ——.90.

Miere 18—24.

Cartofi 1.80—2.40, roșii 5.50—8, ceapă 1.60—2.40, varză 240—300 (100 Kgr.).

Mere 6—8, pere 2—4, perseci 12—16, nuci 8—10, struguri 14—18.

Târgul de vite este împreună cu abatorul orașesc și stă sub directul control al Direcției târgului instituită spre acest scop de primărie. Administrația și lichidarea operațiunilor încheiate cad în sarcina casei târgului, constituită ca soc. anon. anume spre acest scop. Fără știrea acesteia nu poate intra și nici eși nici o vită din târg. Această dispozițiune servește pentru înlăturarea oricăror înșelăciuni, mai departe înlesnește acordarea de credite (avansuri) asupra transporturilor de vite, detragându-se aceste avansuri, din oficiu, de către caserie, din prețul de vânzare a vitelor.

Mai căutate sunt pe piață:

18/8

Kc Prețul pr Kgr.

vitele grase cal. I. peste 700 Kgr. . . . 6 3/4—7 1/2

porci rasă curată engleză peste 70 Kgr. 10.80—11.20

„ grași bine peste 120 Kgr. . . . 11.75—12 1/2

Marfa trebuie să fie bine aleasă și asortată.

În prezent din România intră puțină marfă. În timpul din urmă Cernăuții au livrat porci în număr mai mic. Firma V. I. Civin caută legături în România. Adresa: Praha II Barvirská 6.

Dau mai jos câteva date statistice pe anul 1927 în capete:

Import de vite: indigene 14.639, Slovacia 20.389, Jugoslavia 1984, România 4026, Polonia 783, Ungaria 150.

Import de porci: Holanda 432, indigeni 2780, Slovacia 18.051, Jugoslavia 60.600, România 47.626, Polonia 185.265, Ucraina 4481, Ungaria 29.074.

Import de vite mici tăiate: 300.416.

Slănină Kgr. 2,033.070, cărnuri de vită 6,140.621, diverse 76.672.

Ș.

Justiția Fiscală.

Prin legea bugetară a fiecărui an se autoriză guvernul a percepe dela toți ceice se găsesc în situația de a fi „impozabili“: contribuțiunile directe și indirecte înființate prin diferitele legi fiscale speciale. Pe baza dispozițiilor cuprinse în aceste legi și cu procedura prevăzută de ele, se creiază între Ministerul finanțelor (fiscul) și fiecare contribuabil, până la concurența impozitului stabilit, un raport forțat de creditor (fiscul) și debitor (contribuabilul), căruia debitorul trebuie să i se supună sub sancțiunile legii excepționale de urmărire.

Și cum dela impozitul cu care este scos dator, an de an, contribuabilul, depinde de multe ori însași existența lui economică, vom înțelege: pentru ce sunt preocupați unii contribuabili într'un mod deosebit de operațiunea impunerilor, care sub raport juridic, constituie justiția noastră fiscală.

Durere, această justiție, la noi de regulă este bagatelizată tocmai de reprezentanții autorității judiciare, chemați a-i ridica prestigiul, cu toate că — după părerea noastră — ea cu nimic nu poate fi considerată mai pe jos de justiția civilă, deoarece elementele de drept ce obvin în aplicarea ei, sunt adeseori mai complicate decât cele ce rezultă din materiile codului civil.

Iar în ce privește cazurile de litigiu, numărul lor este extraordinar de mare.

Justiția noastră fiscală, în regulă generală se desfășoară înaintea a trei instanțe de judecată și anume:

1. Instanța primă: Comisiunile de recensământ (pentru impozitul agricol și pentru impozitul pe clădiri) și Comisiunile de impuneri anuale (pentru celelalte impozite directe);

2. Instanța a doua: Comisiunile de apel;

3. Instanța a treia, ca instanță de recurs: Tribunalele, dacă venitul impozabil este până la 100.000 Lei și Curțile de apel, dacă venitul impozabil trece peste aceasta sumă.

Comisiunile de recensământ și de impuneri anuale se compun din câte trei membri:

a) un delegat al fiscoi;

b) un delegat al județului în comunele rurale, sau un delegat al comunei în comunele urbane; și

c) un delegat al contribuabililor, care se trage la sorți dintr'o listă de 20 contribuabili.

Legiuitorul a înțeles să deie acestor comisiuni o alcătuire reprezentativă a celor trei interesați în cauză: fiscoi reprezentând interesele Statului, adică impuneri cât mai îmbelșugate; comuna și județul având aceleași interese ca și fiscoi; și reprezentantul contribuabililor, având chemarea să apere interesele acestora față de excesivitatea celorlalți doi cu interese comune. Bine înțeles, fiecare reprezentant de interese, având să observe în judecata sa, mai pe sus de toate, elementele obiective de impunere prevăzute de lege în mod expres, sau numai indicate de ea, când se prezintă cazuri de apreciere.

Vedem deci, că în instanța primă a justiției fiscale nu intră nici-un factor de totală imparțialitate, cerința primordială a oricărei judecăți drepte, decât doar în cazuri de tot excepționale, când vreunul dintre membrii comisiunii, în tot cazul cel mai autoritar, ar fi o personalitate înzestrată cu un pronunțat simț de legalitate și echitate.

Potrivit legii contribuțiilor directe și instrucțiilor ei de aplicare, directiva lucrărilor în Comisiunile acestea de impunere o are delegatul fiscoi. Acesta este și membrul cel mai autoritar al ei pentru cunoștin-

țele, ce trebuie să le aibă necondiționat în materie fiscală.

Este deci de sine înțeles, că el, din motive de ordin disciplinar, va tinde către impuneri excesive. În această tendință a lui va fi secondat neapărat de delegatul județului sau al comunei, care are mai mult rolul de statist în Comisiune.

Mult însă nu se poate expune nici delegatul contribuabililor în apărarea intereselor celor pe cari îi reprezintă, deoarece instrucțiunile de aplicare ale legii prevăd înlăturarea lui din comisie, dacă împiedecă mersul lucrărilor. Ori, acest pretext poate fi invocat în fiecare caz, când el încearcă a avea opinii separate.

Dar el este condamnat la tăcere și pentru necunoașterea dispozițiilor legale și mai ales pentru a fi menajat la impunerea proprie și a protejaților săi.

A doua instanță de fond în justiția fiscală, este Comisiunea de apel. Ea se compune:

a) din președintele tribunalului sau un judecător delegat de el;

b) din administratorul financiar sau delegatul său; și

c) dintr'un delegat al contribuabililor tras la sorți dintr'o listă de 20 contribuabili.

În alcătuirea acestei comisiuni după cum vedem, pe lângă reprezentanții celor doi interesați — fiscoi și contribuabilul — avem și factorul imparțialității: pe judecător, chemat a reprezenta în comisiune și spiritul de judecată juridică. El este totodată și președintele comisiunii de apel.

Desbaterea înaintea comisiunii de apel este contradictorie, contribuabilii putând fi asistați de avocați și fiscoi având și el apărătorul său. Legea îi destină un rol foarte interesant, ca instanță de fond și fără îndoială ea ar urma să fie regulatorul legal al impunerilor din acelaș județ.

În practică însă, în multe părți, a devenit o instanță cu prea puțină disecțiune a materiei în litigiu, aproape numai de mântuială. Atât președinții de tribunale, cât și administratorii financiari, cari fac parte — așa zicând din oficiu — din aceste comisiuni fiscale de apel, având funcțiile lor personale încărcate până la saturație cu lucrări de ordin administrativ, dispun de foarte puțin timp pentru a participa la ședințele comisiunilor. În schimb cum ședințele sunt retribuite cu jetoane, nu bucuros dau altora delegația de a participa în locul lor.

Din această pricină durata ședințelor este foarte limitată pentru numărul cazurilor de judecată. Câte 10—35 apeluri pe oră. Desbaterile curg în galop. Apelerile nici nu se citesc. Hotărârile se dau aproape în necunoaștință de cauză, după formule tipice, fără nici o combatere a motivelor de apel, în deosebi când părțile se prezintă în persoană la judecată. Toată activitatea comisiunii de apel se cântărește numai cantitativ, calitatea judecăților pare a nu avea nici o importanță.

Instanța de recurs, Tribunalul și Curtea de apel, fiind autorități judiciare pure ar urma ca justiția fiscală să găsească cel puțin aici considerația cuvenită. Cu atât mai vârtos, că legea îi dă o importanță chiar mai mare ca justiției civile, prevăzând judecarea recursurilor fiscale — la Curțile de apel — în senate de câte cinci membri, în loc de trei.

Defectul aici este însă de procedură. Și anume: Contribuabilii nu se citează. Ei trebuie să ia cunoștință de ziua judecării din tablourile afișate la instanțele de recurs și administrațiile financiare. În majoritatea cazurilor, contribuabilii nu se prezintă la debateră recursului și astfel interesele lor rămân nesufinute.

Ceeace constituie încă un defect destul de regretabil al justiției noastre fiscale, mai este și faptul, că instanțele de fond nu respectă jurisprudența dezvoltată în materie fiscală, pentru că Ministerul finanțelor nu pune la dispoziția organelor sale o colecțiune a acestor jurisprudențe cu obligațiunea de a ține seamă de ele. Din această pricină, contribuabilii sunt siliți a se adresa instanțelor de apel și de recurs chiar și în spețele în cari autoritatea superioară și-a spus deja cuvântul său decisiv.

(După „Revista Juridică“ Cluj).

I. P.

Academia de agricultură, Cluj.

— Condiții de admitere pe 1928/29. —

La Academia de agricultură din Cluj sunt vacante în anul I-ii peste 30 burse și 30 de locuri pentru solvenți.

Spre a fi admiși candidații trebuie să fie absolvenți de liceu, cu diplomă de bacalaureat, sau cu un titlu echivalent, pe baza căruia se pot înscrie valabil la universitățile din țară.

Cererile de înscriere vor fi însoțite de: a) actul de naștere, b) diploma de bacalaureat, c) un certificat de naționalitate, și se vor trimite direcțiunii Academiei de agricultură din Cluj, până în seara zilei de 28 Octombrie, când înscrierile se închid.

Candidații, cari doresc să obțin burse, vor arăta aceasta în cererile de înscriere și, pe lângă actele arătate mai sus, vor mai alătura un certificat comunal, vizat de către percepătorul din localitate, prin care să se arate că familiile lor sunt lipsite de mijloace materiale și nu-i pot întreține în școală.

Concursul pentru obținerea bursei începe la 29 Octombrie 1928 și constă din câte o probă scrisă și una orală în: științele naturale, matematică și științele fizico-chimice, din materia tratată în liceu.

Spre a fi admiși ca bursieri candidații trebuie să obțină la concurs cel puțin media generală 7 (șapte).

Bursierii sunt întreținuți în cămin și vor lua masa gratuit la cantină.

Solvenții, în limita locurilor disponibile, vor putea, deasemenea, locui în cămin plătindu-și hrana care s'a fixat la suma de Lei 1350 lunar.

Atât bursierii, cât și solvenții sunt obligați a plăti la cancelaria Academiei o taxă de laborator de 10 Lei anual, fiecare.

Scopul Academiei este de a da o pregătire superioară în domeniul științelor agricole și a contribui la rezolvarea tuturor problemelor ce interesează agricultura țării.

Ea formează: 1. Cercetători în diferite ramuri ale științei agricole. 2. Profesori pentru învățământul agricol de toate gradele. 3. Funcționari superiori pentru administrații publice, cu caracter agricol (ministerul agriculturii, camerele agricole și consilieratele agricole județene, obștiile sătești, cultura tutunului la R. M. S. etc.).

Durata cursurilor este de 4 ani, din cari trei ani de studii teoretice, cu aplicațiuni în laboratoare și la ferma model a Academiei și un an de practică, sau specializare.

În acest ultim an, atât bursierii, cât și solvenții primesc alocații de hrană, iar bursierilor, în afară de aceasta, li se servește neîntrerupt și bursa.

Absolvenții Academiei de agricultură din Cluj, primesc titlul de inginer-agronom și sunt admiși în corpul agronomic al Statului,

Regulamentul academiei se poate vedea în „Monitorul Oficial“ Nr. 132, din 15 Septembrie 1921.

Ante-proiectul noului Codice de Comerț al României.

Cartea I.

Despre comerț în general.

(Urmare).

CAP. VIII.

Despre intervențiune.

Art. 237. — Trăgătorul sau un andosator, poate să arete o persoană pentru a accepta sau a plăti la nevoie.

Polița poate, sub condițiunile determinate mai jos, să fie acceptată sau plătită de o persoană, care intervine pentru un semnatar oare-care.

Intervenientul poate să fie un terț, chiar trasul sau o persoană deja obligată în virtutea poliței, afară de acceptant.

Intervenientul este ținut, fără întârziere, să dea aviz de intervenția aceluia pentru care a intervenit.

Secția I. Acceptare prin intervențiune.

Art. 238. — Acceptarea prin intervențiune poate avea loc, în toate cazurile când recursurile sunt deschise înainte de scadență, contra portorului unei polițe acceptabile.

Portorul poate refuza acceptarea prin intervenție, atunci când este oferită de o persoană desemnată pentru a accepta sau a plăti la nevoie.

Dacă admite acceptarea, el pierde, contra giranților săi, recursul care-l avea înainte de scadență.

Art. 239. — Acceptarea prin intervenție va fi menționată pe poliță; ea se va semna de intervenient. Ea va arăta pentru comptul căruia se face; în lipsă de această arătare, acceptarea este socotită ca dată pentru trăgător.

Art. 240. — Acceptantul prin intervenție este obligat către portor și andosatorii posteriori aceluia pentru care a intervenit, în același mod ca și acesta.

Cu toată acceptarea prin intervenție, acela pentru care ea a fost făcută și giranții lui, pot să ceară portorului contra plății sumei arătate în art. 230, remiterea poliței și a protestului, dacă s'a dresat.

Secțiunea II. Plata prin intervențiune.

Art. 241. — Plata prin intervenție poate avea loc în toate cazurile, când, fie la scadență, fie înainte de scadență, recursurile sunt deschise portorului.

Ea trebuie să fie făcută cel mai târziu a doua zi admisă pentru facerea protestului de neplată.

Art. 242. — Dacă polița a fost acceptată prin intervenție, sau dacă persoanele au fost arătate pentru plata la nevoie, portorul trebuie ca în loc de plată, să prezinte tuturor acestor persoane și să facă protestul dacă e locul, un protest de neplată cel mai târziu a doua zi după ultima zi admisă pentru facerea protestului.

În lipsă de protest în acest termen, acela care a desemnat nevoia sau pentru comptul căruia polița a fost acceptată, precum și andosatorii posteriori, încetează de a mai fi obligați.

Art. 243. — Plata unei intervențiuni trebuie să cuprindă toată suma ce ar fi de achitat aceluia, pentru care a avut loc, cu excepția dreptului de comision, prevăzut de art. 230 al. 4.

Portorul care refuză această plată, pierde recursul contra acelora, cari ar fi fost liberați.

Art. 244. — Plata prin intervențiune trebuie constatată prin o chitanță dată pe poliță, cu arătarea aceluia, pentru care s'a făcut. În lipsă de această arătare, plata e considerată ca făcută pentru trăgător.

Polița și protestul, dacă s'a făcut unul, trebuiesc să fie remise plătitorului prin intervenție.

Art. 245. — Plătitorul prin intervenție este subrogat în drepturile portorului, contra aceluia pentru care el a plătit și contra giranților acestuia. Cu toate acestea, el nu poate să andoseze polița din nou.

Andosatorii posteriori semnatarului, pentru care a avut loc plata, sunt liberați.

În caz de concurență pentru plata prin intervențiune, acela care a operat cele mai multe liberațiuni este preferat. Dacă această regulă nu este observată, intervenientul, care are cunoștință, perde recursul său contra acelora cari au fost liberați.

JURISDICTIUNE.

Calitatea de comerciant. Curtea de apel, Timișoara, Secția I. No. C. I. 2281/26 din 1928, a enunțat că restauratorul și cafegiul este comerciant, indiferent de faptul, dacă are firmă înregistrată ori nu.

Creditorul, care în mod inutil și fără nevoie imperioasă recurge la procedura falimentară, fiind respins cu cererea sa, trebuie obligat și la suportarea tuturor cheltuelilor ocazionate

Poseorul cambiei în alb ca terță persoană. Acela care ajungând în posesiunea cambiei în alb prin simpla preluare dela o persoană, care n'a fost în raport cambial cu emitenții cambiei și apoi s'a pus pe sine remitent nu se poate considera de o terță persoană, față de care nu s'ar putea ridica și dovedi acele excepțiuni, cari se cuvin emitentului față de creditorul original, pe seama căruia s'a emis cambia. (Curtea de apel Cluj, Secția II. No. C. II. 205/11, 928).

CRONICĂ.

Orele de oficiu și de cassă la banca „Albina” Sibiu. Cu ziua de 1 Sept. a. c. banca „Albina” a reluat orarul de iarnă. Birourile sunt deschise pentru public dela orele 8—12½ și dela 3½—6 d. m. Cassieria este deschisă dela orele 8—12½ și 3½—5¼ d. m. Sâmbăta numai dela orele 8—12¼.

Astra Cinegrafică s. a. pentru industria de filme și cinema în Sibiu. Noua societate înființată, sub firma de sus, cu scopul general de a procura filme pe seama cinematografelelor din țară și în special pe seama cinematografelelor concesionate „Astrei” Sibiu și a despărțămintelor ei, din întreg cuprinsul țării, a fost înregistrată la Tribunal Sibiu.

Capitalul soc. este de Lei 5,000.000, împărțit în 5000 acțiuni nominative à Lei 1000.

Censiliul de admin. este compus din următorii domni: dr. Octavian Russu, dr. Gheorghe Preda, dr. Lucian Borcia, Ioan Vătășianu, Silviu Teșosu, I. D. Petri, dr. Liviu Ionașiu, Nicolae Bratu, dr. Nicolae Cristea, Gheorghe Bărbat și Nicu Davidescu.

Censori sunt: Dnii Const. Popp, Trandafir Preda, Marius Păculea, Nic. Petruțiu, toți din Sibiu. I. Cioca, București și Tib. Zima, Arad.

Producțiunea minieră a României în 1927.

Conform unor date statistice ale Institutului de statistică generală a Statului, apărute de curând, valoarea producțiunii miniere a țării, în 1927, a fost de Lei 10.612,177.142, în descreștere față de 1926 cu rotund Lei 1½ mil.

Produsele principale sunt: Gaz metan (consumat) 437,037.943 M³; Petrol brut 3,600.000 tone rotund; 3,223.468 tone cărbuni; Produse ale carierelor 2,331.991 M³; aur 2006 Kgr. și argint 4376 Kgr.

Replătirea sumelor depuse la Cassa de păstrare postală ungară, urmează a se face, precum află dela loc competent revista „Sieb. Handelszeitung”, la toamnă. Întârzie replătirea din motiv, că nu sunt încă prelucrate toate datele adunate în țară resp. datele prezentate nu consună cu datele ce le are Centrala Cassei de păstrare postale din Budapesta.

Sumele necesare sunt deja depozitate de Cassa de păstrare postală și data când vor începe replătirile se va face cunoscut pe calea presei.

Replătirea se va face cel puțin timp de un an.

Stațiunile balneare Ceho-Slovice au înregistrat în 1927 o circulație de bani, de nu mai puțin decât 551 mil. Coroane cehe, ceea ce dovedește extraordinara importanță economică-națională a acestor stațiuni pentru orice țară.

La suma aceasta au contribuit: Germania cu 300 mil., Austria cu 64 mil., Polonia cu 52 mil., România

cu 26 mil. (în Lei 130,000.000), Jugo-Slavia cu 10 mil., Anglia cu 7 mil. etc.

Din statele extraeuropene au rămas în Cehoslovăcia 31.5 mil. Coroane ceh.

Incassările și cheltuielile statului. Totalul încasărilor statului dela 1 Ian. 1928—1 Iulie a. c. au fost de Lei 16.543,402.851, iar totalul cheltuielilor în același interval Lei 15.570,176.125.

Aglomerare de capitaluri la băncile franceze. Ca urmare a stabilizării francului francez, la băncile franceze s'au aglomerat, în ultimul timp, capitaluri enorme, ce așteaptă plasare.

Suma depozitelor spre fructificare, aflate la băncile franceze, la finele lui Iulie a. c., se cifrează cu 35 miliarde franci. Sporul în ultimele două luni este de 7250 mil. franci.

Emisiunile de împrumuturi la New-York. Emisiunea de împrumuturi a luat în primul semestru al anului acesta, proporții nemai pomenite încă în istoria Statelor-Unite

În intervalul menționat au fost încheiate împrumuturi după cum urmează: În Ianuarie 758 milioane dolari, în Februarie 966 milioane dolari, în Martie 959 milioane dolari, în Aprilie 1052 milioane dolari, în Maiu 1020 milioane dolari, în Iunie 1035 milioane dolari.

În total, în prima jumătate a anului 1928 emisiunea de împrumuturi la New-York a fost de 5691 milioane dolari, față de 5.342 în prima jumătate și 4.570 în a doua jumătate a anului 1927.

Din suma împrumuturilor încheiate pe piața new-yorkeză în primul semestru 1928 suma de 1.163 milioane dolari revin împrumuturilor externe.

Cursul Valorilor la București

la 31 August 1928.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	550—600
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	110—120
Scris Rurale	5	57 ¹ / ₂ — 58
Scris Urb. București	5	57— 58
Scris Urb. Iași	5	56 ¹ / ₄ — 57 ¹ / ₂
Comuna București	4	60— 65
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	70— 75
Împrumutul Național 1916	5	79— 80
Împrumutul Unirii 1919	—	66— 67
Împrumutul Refacerii 1920	5	66— 67
Renta împrumutării	5	59 ¹ / ₂ — 60
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	140—150
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	90— 95

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	14000—14100
Marmorosch Blank & Cie	500	1650—1675
Românească	500	1200—1300
„ pui	500	1160—1180
De Scont	500	440— 450
Comerc. Română	500	1700—1800
Credit Român	500	1410—1420
Generală	500	780— 800

	Va. nom.	Cursul
Viticola	500	460— 470
Comerț Craiova	500	1100—1120
Com. Ital. și Rom.	500	770— 780
Albina Sibiu	500	1000—1025
Carpaților	500	400— 410
Franco-Română	500	350— 380

ASIGURĂRI

Dacia-România	2000	8200—8400
Națională	500	1300—1350
Generală	500	3250—3300
Agricola	500	1100—1200
Steaua României	500	950—1000
Prevederea	200	290— 300
Soc. Urania	1000	1800—1900

PETROLIFERE

Steaua Română	500	1820—1850
Astra Română	500	3350—3700
Speranța opt.	500	1350—1400
Speranța pui	500	800— 850
Petrol Blok	500	350— 360
Petrolul Rom. opt.	500	1000—1020
Petrolul Rom. (pui)	500	500— 520
I. R. D. P. opt.	500	480— 490
I. R. D. P. III vârs.	500	290— 300
Concordia	250	1425—1450
Creditul Minier	500	1420—1430

DIFERITE SOCIETĂȚI

Reșița	500	980— 990
C. Tramv. Buc.	500	1300—1310
Govora-Călimănești purtător	200	260— 270
Govora-Călimănești nom.	200	260— 270
Cartea Românească	500	460— 475
Creditul Technic purt.	500	480— 500
Creditul Technic nom.	500	480— 500
Letea opt.	500	1200—1210
Clădirea Românească	500	920— 930
Mica ex. cup.	500	780— 790
Carpatina	500	1000—1020
Credit Industrial	1000	1160—1170

MONEDE EFECTIVE

Dolari	163.75—164.—
Sterline	797.00—800.—
Lirete	8.72— 8.76
Cor. cehe	4.90— 4.95
Franci francezi	6.52— 6.54
Franci belgieni	4.55— 4.60
Franci elvețieni	32— 32.20
Mărci germane	39.25— 39.45
Zloți	18.25— 18.60
Silingi	23.45— 23.55
Pengő	29.00— 29.20
Dinari	2.89— 2.93
Leva	1.23— 1.25
Drachme	2.10— 2.18
Lire otomane	84.00— 85.—
Napoleon	640.00—650.—